

De boer als natuurbeheerder "Dát wil ik worden!"

In een klein dorp in Flevoland staat een biodynamische landbouwschool waar jongeren via een beproefd leerconcept van wonen-werken-leren worden opgeleid voor een loopbaan in de landbouw van de toekomst; een natuurinclusieve landbouw die goed is voor bodem en natuur, dieren, planten én mensen. Drie van hen vertellen hoe zij hun rol zien in die toekomstige, andere landbouw.

Tekst en foto's: Kitty Peetboom

Nadia Tofani

Deze jonge mensen kiezen voor Warmonderhof omdat ze graag buiten zijn, omdat ze houden van de natuur, en omdat ze willen bijdragen aan een gezondere wereld; een wereld waarin dieren, natuur en mensen de ruimte krijgen.

Thijs van der Ent (24) kwam naar Warmonderhof omdat hij via de landbouw wil werken aan een duurzame wereld. "Ik raakte geïnteresseerd in regeneratie, CO₂-opslag in de bodem, holistisch begrazen. Zo belandde ik bij Warmonderhof." Van de honderd jaar dat de biologisch-dynamische (bd-) landbouw bestaat, leidt Warmonderhof al 77 jaar nieuwe bd-boeren en -tuinders op. Onder hen is ook Nadia Tofani (24). Zij is net als Thijs niet afkomstig uit een landbouwfamilie, maar ze komt uit de stad en zoekt haar eigen unieke weg binnen de landbouw. Afgelopen zomer studeerde ze af en ze werkt inmiddels bij een boerderij die veehouderij, een keuken, een winkel en groenteteelt combineert. "Voor dit bedrijf ga ik koken, terwijl ik verhalen vertel over eten en telen, en de gasten ondertussen laat proeven. Mensen zijn op zoek naar de beleving achter hun voedsel."

Dit is precies de reden waarom Nadia zelf ook naar Warmonderhof

kwam: "Ik wilde weten waar mijn eten vandaan kwam, waar een koe doorheen gaat zodat zij melk kan produceren. Eigenlijk wilde ik naar Warmonderhof om dichterbij de bron te komen; om iets te leren over iets heel belangrijks in het leven." Ze ontdekte dat ze op Warmonderhof 'alles leerde': "Van techniek tot koken en van teelt tot melken. Zo kwam ik uit bij het koken met pure producten, en het vertellen van verhalen erover."

Succesformule wonen-werken-leren

Warmonderhof is een school, campus en boerderij in één. De studenten wonen in 5- en 7-persoons huizen op het erf van de boerderij. De school staat er pal naast. Warmonderhof herbergt één van de oudste en grootste biologisch-dynamische boerderijen van Nederland. Er is heel veel praktijkervaring met deze duurzame vorm van boeren. 's Morgens zitten studenten in de klas, en na de lunch in hun huisjes werken ze 's middags op het land, in de stallen en in de kas. Dagelijks maken ze zo van dichtbij mee hoe een landbouwbedrijf reilt en zeilt. Zo stoomt de school ze in drie of vier jaar tijd klaar tot echte vakexperts in de biodynamische akkerbouw, tuinbouw/ fruiteelt en veehouderij. Soms stappen studenten 's avonds nog even

Duurzaam

Warmonderhof nodigt je uit!

De komende maanden zet Warmonderhof haar deuren wijd open voor geïnteresseerden in haar opleidingen biodynamische landbouw. Er zijn BOL-opleidingen (voltijd) voor jongeren, en ook BBL-opleidingen in een deeltijdformule voor volwassenen. Kom het zelf bekijken tijdens de open dagen en meld je nu aan!

Informatiedagen

12 december, 27 februari, 27 maart, 24 april, 05 juni

Grote open dag

zaterdag 25 januari 2025

Meeloopdagen

6 februari, 13 maart, 10 april, 19 juni.

warmonderhof.nl/opendagen

Thijs van der Ent

mij mateloos dat je als boer diensten kan leveren aan de maatschappij op het gebied van schoon drinkwater, frisse lucht en biodiversiteit. De boer als natuurbeheerder, die ook mensen voedt en de omgeving verzorgt. Zo wil ik mijn bijdrage leveren aan een duurzame wereld, voor mijzelf en voor degenen die na mij komen. Als ik klaar ben met school wil ik met mijn bedrijfsplan naar waterschappen en Staatsbosbeheer om ook zoiets te doen."

Wat Åsa betreft gaat het allemaal om verbinding maken en houden, met de aarde en met de dieren. "Het is belangrijk dat we die connectie sterker maken. Dat zal ons helpen bij het oplossen van de klimaatsituatie in de wereld; toekomstgericht voedsel produceren."

Nieuwsgierig wat Nadia, Åsa en Thijs en hun medestudenten nog meer te vertellen hebben?

Lees hun verhalen op de website! aereswarmonderhof.nl •

op de trekker, en ook moet er door bijvoorbeeld de melkploeg op zaterdag en zondag gewerkt worden. Nadia: "Je kunt het melken niet even een dagje overslaan, of wachten met oogsten terwijl je weet dat het gaat regenen. Want het is wel je inkomen dat op het land staat."

Hoe je mét de natuur kunt boeren

Åsa Hulbækdal Hauffen (18) reisde vanuit haar thuisland Noorwegen naar Nederland om op Warmonderhof te studeren. "Want biologisch-dynamisch is de enige manier waarop ik wil boeren. Zo'n school is in Europa alleen hier, in Dronten. Hier leer hoe ik mét de natuur kan boeren, hoe we de band tussen dier en mens kunnen versterken en hoe we de aarde kunnen helpen weer gezond te worden. Uiteindelijk wil ik terug naar Scandinavië om te boeren. Maar dat moet dan wel op een gemengd bedrijf zijn, met teelt en veehouderij. Ik vind het belangrijk dat alles met alles samenwerkt."

Bijdrage aan een duurzame wereld

Thijs heeft nog een aantal jaren studie op Warmonderhof voor de boeg, maar zijn idee voor de toekomst begint al vaste vormen aan te nemen. Hem werden de ogen geopend tijdens de eerstejaars fietsexcursie langs een stuk of acht bd-boerderijen in de regio. "Er was een bedrijf bij dat veel doet aan ecosysteemdiensten. Het boeit

Åsa Hulbækdal Hauffen

Beeld van de biodynamische landbouw

De BD-landbouw staat (ook al honderd jaar) aan de wieg van veel vernieuwingen in de landbouw, zoals zelfoogsttuinen, groentepakketten, biovergisters, zorgboerderijen, natuurinclusief boeren en nog veel meer. Het is een heel principiële vorm van landbouw, die de wereld beter wil achterlaten dan dat-ie nu is. Bodem, planten, dieren én mensen worden in de bd-landbouw 'naar hun aard' behandeld. Dat betekent dat kippen hun snavels mogen houden, varkens hun staarten en koeien hun hoorns. En ze krijgen de ruimte. Planten worden geteeld in de volle grond, en niet op steenwol of substraat. Kippen leven samen met de haan, want dat zorgt voor een natuurlijke sociale samenhang en minder stress. Varkens mogen wroeten en grazen en ruwvoer zoeken. Natuur-bevorderende maatregelen zorgen voor biodiversiteit op het biodynamische bedrijf.

Biodynamische landbouw is ook een landbouw die oog heeft voor eerlijke sociale en economische verhoudingen. Een biodynamische boer probeert met gemengde landbouw de kringloop te sluiten. Ook werkt hij/zij vaker dan andere boeren in rechtstreeks contact met de burgers die zijn of haar voedsel eten. Een groter voedselbewustzijn en meer maatschappelijke cohesie is het gevolg.